

ESIPUHE

Tämä Joonan kirjan käännös kantaa lisänimeä v2020, joka voidaan nykyisenä atk-aikana tulkita julkaisuvuodeksi tai toisaalta versionumeroksi.

Pohjatekstinä on ollut raamatunkääntäjä Pentti Mäkisen tekemä teksti. Hän on ollut myös tärkein kommentoija lopullista tekstiä varten.

Käännös pyrkii olemaan mahdollisimman tarkka ja uskollinen heprealaiselle alkutekstille ja mahdollisimman hyvää suomen kieltä. Kielten rakenteen erilaisuudesta johtuen tämäkään käännös ei voi olla ”täydellinen”.

Jatkamme raamatunkäännöstyötämme ja siihen liittyvää tutkimustyötämme muiden Vanhan testamentin kirjojen parissa.

Espoossa 4.4.2020

Lars Lewi Leptoni

JOONAN KIRJA

Joona pakenee Herran kutsua

1 Joonalle, Amittain pojalle, tuli tämä Herran sana: ²"Nouse ja mene Niineveen, siihen suureen kaupunkiin, ja saarnaa sitä vastaan, koska sen pahuus on noussut minun kasvojeni eteen." ³Mutta Joona nousi paetakseen Herran kasvojen edestä Tarsiiseen. Hän meni alas Jaafoon ja löysi laivan, joka oli lähdössä sinne. Suoritettuaan laivamaksun hän astui laivaan mennäkseen siinä Tarsiiseen, pois Herran kasvojen edestä.

Joona heitetään mereen

⁴Mutta Herra heitti merelle rajun tuulen, ja merellä nousi niin ankara myrsky, että laiva uhkasi hajota. ⁵Merimiehet alkoivat pelätä ja rupesivat itse kukin huutamaan avuksi jumalaansa. Keventääkseen laivaa he heittivät mereen kaiken tavaran, mitä laivassa oli. Mutta Joona oli mennyt alas laivan uumeniin ja käynyt makuulle ja nukkui nyt sikeästi. ⁶Laivan päällikkö meni hänen luokseen ja sanoi: "Mitä – nukutko sinä? Nouse ja huuda avuksi jumalaasi. Ehkäpä se jumala välittää meistä, niin ettemme huku."

⁷Merimiehet sanoivat toisilleen: "Tulkaa, heitetään arpaa, että saamme tietää, kenen vuoksi tämä onnettomuus on meille tullut." He heittivät arpaa, ja arpa osui Joonaan. ⁸Niin he sanoivat hänelle: "Kerrohan meille, kenen takia tämä onnettomuus on meille tullut. Millä asioilla olet ja mistä tulet? Mistä maasta ja kansasta sinä olet?" ⁹Hän vastasi heille: "Minä olen heprealainen ja pelkään Herraa, taivaan Jumalaa, joka on tehnyt meren ja kuivan maan."

¹⁰Silloin miehet pelästyivät kovasti ja sanoivat hänelle: "Mitä oikein oletkaan tehnyt?" Miehet näet tiesivät, että Joona pakeni Herran kasvoja, koska hän oli kertonut sen heille. ¹¹He sanoivat hänelle: "Mitä meidän on tehtävä sinulle, että meri tyyntyisi?" Meri näet myrskysi yhä raivokkaammin. ¹²Joona vastasi heille: "Ottakaa minut ja heittäkää mereen, niin meri tyyntyy teille. Minä tiedän, että tämä ankara myrsky on kohdannut teitä minun vuokseni."

¹³Miehet soutivat voimiensa takaa päästäkseen takaisin kuivalle maalle mutta eivät onnistuneet, sillä myrsky yltyi yltymistään merellä. ¹⁴He huusivat Herraa ja sanoivat: "Voi, Herra, älä anna meidän hukkaa tämän miehen

hengen tähden. Älä lue syyksemme viatonta verta, sillä sinä olet Herra ja sinä teet niin kuin itse tahdot." ¹⁵Sitten he ottivat Joonan ja heittivät hänet mereen, ja meri asettui raivostaan. ¹⁶Miehet pelkäsivät suuresti Herraa, uhrasivat Herralle teurasuhrin ja tekivät lupauksia.

Joona rukoilee kalan vatsassa ja pelastuu

2 ¹Mutta Herra käski suuren kalan nielaista Joonan, ja Joona oli kalan vatsassa kolme päivää ja kolme yötä. ²Joona rukoili Herraa, Jumalaansa, kalan vatsassa ³ja sanoi: "Minä huusin ahdistuksessaani Herraa, ja hän vastasi minulle. Tuonelan kohdussa minä huusin apua, ja sinä kuulit minun ääneni. ⁴Sinä syöksit minut syvyyteen, merten sydämeen, ja virta ympäröi minut. Kaikki sinun tyrskysi ja aaltosi vyöryivät ylitseni. ⁵Minä ajattelin: 'Minut on karkotettu sinun silmiesi edestä. Kuitenkin saan jälleen katsella sinun pyhää temppeleäsi.' ⁶Vedet saartoivat minut sieluun saakka, syvyys ympäröi minut, kaislat kietoutuivat päähäni. ⁷Minä vajosin alas vuorten perustuksiin asti, maan salvat sulkeutuivat ylitseni ainiaaksi. Mutta sinä nostit minut elävänä haudasta, Herra, minun Jumalani. ⁸Kun sieluni nääntyi minussa, minä muistin Herraa. Rukoukseni tuli luoksesi sinun pyhään temppeleesi. ⁹Ne, jotka kunnioittavat turhia ja tyhjänpäiväisiä jumalia, hylkäävät armon, jota heille tarjotaan. ¹⁰Kiitosta laulaen minä tahdon uhrata sinulle. Mitä olen luvannut, sen tahdon täyttää. Pelastus tulee Herralta."

¹¹Sitten Herra käski kalaa, ja se oksensi Joonan kuivalle maalle.

Joona julistaa Niinivessä

3 ¹Joonalle tuli uudestaan Herran sana: ²"Nouse ja mene Niiniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja julista sille se sanoma, jonka minä sinulle puhun." ³Niin Joona nousi ja meni Niiniveen Herran sanan mukaan. Niinive oli suuri kaupunki Jumalan edessä, laidasta laitaan kolme päivänmatkaa. ⁴Joona alkoi kulkea kaupungissa ensimmäistä päivänmatkaa ja julisti kulkiessaan: "Vielä neljäkymmentä päivää, ja Niinive hävitetään."

Kansa katu ja saa armon

⁵Niiniven miehet uskoivat Jumalaan, kuuluttivat paaston ja pukeutuivat säkkeihin, niin suuret kuin pienet. ⁶Kun tieto tästä saavutti Niiniven kunin-

kaan, hän nousi valtaistuimeltaan, riisui yltään viittansa, verhoutui säkkiin ja istuutui tuhkaan. ⁷Sitten hän antoi kuuluttaa Niinivessä: "Kuninkaan ja hänen ylimystensä käsky kuuluu: Älkööt ihmiset älköötäkään naudat, lampaat ja muut eläimet edes maistako mitään ruokaa tai juoko vettä. Älkööt eläimet käykö laitumella. ⁸Olkoot ihmiset ja eläimet säkkeihin puettuina ja huutakoot väkevästi Jumalan puoleen. Kääntykööt he itse kukin pois pahalta tieltään ja hylätkööt väkivallan, joka tahraa heidän käsiään. ⁹Kenties Jumala vielä katuu päätöstään ja kääntyy vihansa hehkusta, niin ettemme tuhoudu."

¹⁰Kun Jumala näki heidän tekonsa, että he kääntyivät pois pahalta tieltään, Jumala katui sitä pahaa, minkä hän oli sanonut tekevänsä heille, eikä toettanut sitä.

Joona suuttuu

4¹Mutta Joona pahastui tästä kovin ja suuttui. ²Hän rukoili Herraa ja sanoi: "Voi, Herra! Enkö minä sitä jo sanonut, kun olin vielä omassa maassani? Siksihän minä kiirehdin pakenemaan Tarsiiseen. Minä näet tiesin, että sinä olet armahtavainen ja laupias Jumala, pitkämielinen ja hyvin armollinen, ja että sinä kadut suunnittelemaasi onnettomuutta. ³Ja nyt, Herra, ota minun henkeni, sillä kuolema on minulle parempi kuin elämä." ⁴Herra vastasi: "Onko oikein, että suutut?"

Herra opettaa Joonaa

⁵Sitten Joona lähti kaupungista ja asettui kaupungin itäpuolelle. Hän teki sinne itselleen lehtimajan ja kävi istumaan sen sisälle varjoon, kunnes näki, mitä kaupungille tapahtuisi. ⁶Herra Jumala antoi risiinipensaansa kasvaa Joonan yläpuolelle olemaan varjona hänen päänsä päällä ja vapauttamaan hänet hänen mielipahastaan. Joona iloitsi suuresti risiinipensaasta. ⁷Mutta seuraavana päivänä, aamun sarastaessa, Jumala lähetti madon kalvamaan risiinipensasta, niin että se kuivettui. ⁸Auringon noustua Jumala lähetti polttavan itätuulen, ja aurinko paahtoi Joonaa päähän, niin että hän oli nääntymäisillään. Silloin Joona toivotti itselleen kuolemaa ja sanoi: "Parempi on minulle kuolema kuin elämä."

⁹Mutta Jumala sanoi Joonalle: "Onko oikein, että suutut risiinipensaansa vuoksi?" Joona vastasi: "Oikein on, että suutuin, vaikka kuolla pitäisi!"

¹⁰Niin Herra sanoi: "Sinä säälit risiinipensasta, josta et ole nähnyt vaivaa ja jota et ole kasvattanut, joka yhden yön lapsena syntyi ja yhden yön lapsena kuoli. ¹¹Enkö minä sitten säälisi Niiniveä, tuota suurta kaupunkia, jossa on enemmän kuin 120.000 ihmistä, jotka eivät tiedä, kumpi käsi on oikea ja kumpi vasen, ja lisäksi siellä on paljon eläimiä?"